

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0275-292
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Національний авіаційний університет
ID ОП у ЄДЕБО	26755
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Практична психологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, 05 Соціальні та поведінкові науки, 053 Психологія
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Левус Надія Ігорівна – доцент кафедри психології, Львівський національний університет імені Івана Франка
Члени експертної групи	Заграй Лариса Дмитрівна – завідувач кафедри соціальної психології, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника; Кременчуцька Маргарита Костянтинівна – доцент кафедри соціальної допомоги та практичної психології, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова; Літвінова Ольга Володимирівна – доцент кафедри психології, педагогіки та філософії, Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського; Чупіна Катерина Олександрівна – аспірант, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Залучений представник роботодавців	
Спостерігачі	
Дати виїзду до ЗВО	11.12.19 – 13.12.19
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	
Дата надходження звіту до Національного агентства	

Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	
--	--

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

◇ відсутні

Обґрунтування:

довге поле

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у кондесованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітня програма загалом відповідає вимогам, які відображені у відповідних критеріях. ОП загалом забезпечена необхідною документацією, матеріально-технічною базою, науково-педагогічним складом, який має академічну та професійну кваліфікацію, дотичну до освітніх цілей ОП «Практична психологія». Компетенції та програмні результати навчання, передбачені даною ОП є доступними та зрозумілими для стейкхолдерів. Їх інтереси в основному враховано при розробці даної ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

ОП «Практична психологія» відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня. Мета і цілі ОП загалом відповідають загальній місії та стратегії розвитку Національного авіаційного університету. На діючу ОП надано рецензії роботодавців та науковців. На ОП передбачена можливість створення індивідуальної траєкторії навчання. Навчання за ОП дає можливість здобувачам розвивати соціальні навички. Методи та форми навчання передбачають студентоцентризований підхід.

ЗВО має необхідні нормативні документи, що регламентують можливість академічної мобільності здобувачів ОП. Правила вступу на ОП є зрозумілими і висвітлені на офіційному сайті ЗВО.

На ОП існує позитивна практика поєднання навчання і дослідження, здобувачі залучені до наукової діяльності, мають достатню кількість публікацій в наукових виданнях. Проводиться моніторинг щодо рівня задоволеності здобувачів, які навчаються за даною ОП, рівнем навчання і викладання. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. У ЗВО чітко окреслені процедури запобігання та врегулювання конфліктів під час проведення контрольних заходів.

В ЗВО застосовуються практики стимулювання професійного розвитку та викладацької майстерності, процедура проведення конкурсного відбору викладачів чітка і прозора.

Бібліотека, інфраструктура та обладнання ЗВО, а також навчально-методичне забезпечення в основному дають можливість досягти визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В ЗВО існує дієва система внутрішнього забезпечення якості ОП через відповідні нормативні документи. Стейкхолдери (студенти, роботодавці) мають змогу брати участь у періодичному перегляді освітньої програми та інших процедурах забезпечення її якості як партнери.

В ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які визначенні відповідним положенням та представлені на офіційному сайті.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення:

Цілі ОП не достатньо враховані та відображені при побудові навчального плану та в наповненні його освітніми компонентами. Стейкхолдери (студенти та роботодавці) не залучалися до формулювання цілей та цільового наповнення даної освітньої програми.

Експертній групі не надано доказів врахування галузевого контексту. Регіональний аспект у ОП не брався до уваги.

Відсутній навчальний план для заочної форми навчання для 2018, 2019 н.р.; не наведено програмні результати навчання в робочих програмах дисциплін; відсутнє положення університету про формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти; назви дисциплін вільного вибору майже дублюють одна одну. Здобувачі мають обмежений доступ до робочих програм та НМКД. Не всі посилання на веб-сайті працюють коректно. Відсутні критерії оцінювання кваліфікаційної роботи.

Програма фахового вступного випробування не достатньо повно враховує специфіку даної ОП «Практична психологія». В ЗВО відсутнє єдине положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу. Не розроблено механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Залучення професіоналів-практиків, представників роботодавців для участі в освітньому процесі не є систематичним. Наявні практики стимулювання викладацької майстерності є недосконалими. Не проводилося анкетування здобувачів щодо задоволеності викладанням окремих освітніх компонентів.

Відсутність можливості дистанційної роботи із каталогами бібліотеки ЗВО, ознайомлення з бібліотечним фондом можливо лише через абонемент. Відсутність відкритого електронного доступу до ресурсів інших бібліотек. Освітнє середовище університету не обладнане відповідними засобами для безперешкодного доступу маломобільних категорій населення до всіх приміщень університету.

Рекомендації:

- Враховуючи загальну місію ЗВО щодо підготовки фахівців в авіаційній галузі, наявність рецензій на ОП від працівників авіаційних компаній, рекомендовано наповнити певні освітні компоненти з урахуванням даного контексту, забезпечити можливість набуття випускниками ОП компетентностей, пов'язаних з практичною діяльністю психолога в авіаційній галузі.
- Враховувати специфіку соціально-гуманітарного спрямування ОП: зокрема, збільшити кількість кредитів для підготовки до написання кваліфікаційних робіт.
- Для зручності формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів було б доречно для ОП «Практична психологія», денної та заочної форм навчання сформувати окремий робочий план.
- Згідно вимог до впровадження відповідних освітніх програм другого (магістерського) рівня, у робочі програми (силабуси) навчальних дисциплін включити програмні результати навчання, які зазначені в ОП.
- Заохочувати викладачів щодо наповнення репозитарію навчально-методичним забезпеченням.
- Дистанційні освітні платформи активно використовувати в процесі викладання та навчання, особливо для здобувачів заочної форми навчання.
- Удосконалити роботу сайту університету щодо прозорості і публічності доступу до освітніх програм та освітніх компонентів.
- Забезпечити студентам можливість вибору вибіркового освітніх компонентів. Вдосконалити процедуру цього вибору.
- Розширити бази практик відповідно до специфіки вказаної спеціалізації. Налагоджувати співпрацю із асоціаціями роботодавців, службами зайнятості, службами соціального забезпечення. Підтвердити це відповідними угодами.
- Вдосконалити методичні рекомендації до проходження практик (прописати цілі і програмні результати навчання).
- Розробити навчально-методичне забезпечення, особливо для заочної форми навчання, з комплексами завдань, критеріями оцінювання.
- Врахувати у правилах прийому специфіку ОП. Вдосконалити дисциплінарне

наповнення питань до вступних іспитів для вступників з перехресних спеціальностей.

- Додати критерії оцінювання кваліфікаційних робіт.
- Підсилити інформаційний ресурс із забезпечення лабораторій.
- Залучати магістрів до роботи в наукових гуртках.
- Систематично залучати роботодавців до перегляду ОП, і в майбутньому залучати випускників.
- Коректно розмістити на сайті ОП та освітні компоненти.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Місія та стратегія Національного авіаційного університету полягає у зміцненні освітньо-наукового потенціалу держави шляхом підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації елітних фахівців різних освітніх ступенів, конкурентоспроможних на світовому ринку праці, генерації нових знань та інноваційних ідей на основі інтеграції та інтернаціоналізації освіти, досліджень та практики (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/doktryna-rozvytku.html>).

Мета ОП «Практична психологія» полягає у здійсненні теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих фахівців з практичної психології, у забезпеченні формування компетентностей, необхідних для реалізації на високому рівні різних напрямів професійної, наукової та практичної діяльності, що сприятиме конкурентоздатності на сучасному ринку праці (https://www.dropbox.com/s/pv5245w3si3ap7g/053_2019_PP.pdf?dl=0).

В цілому мета та цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами зустрічей зі стейкхолдерами (студенти та роботодавці) було з'ясовано, що їх позиції та потреби відображені у цілях ОП «Практична психологія».

Проте стейкхолдери не залучалися до формулювання цілей та цільового наповнення даної освітньої програми, що було підтверджено під час зустрічі експертної групи з даними групами осіб.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, що з'ясовано на підставі зустрічі з роботодавцями. Не було надано доказів врахування галузевого та регіонального контексту, оскільки експертній групі не продемонстровані галузева специфіка даної освітньої програми. Регіональний контекст не враховувався, оскільки ОП «Практична психологія» передбачає підготовку фахівців для всієї України. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, що з'ясовано на підставі співбесід з гарантом ОП, науково-педагогічними працівниками, які безпосередньо відповідають за зміст ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП «Практична психологія» для магістрів другого року навчання: програмні результати навчання ОП (таблиця 6) відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня, зокрема сьомому рівню (другий магістерський), де йдеться про здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/EKTS/OPP_2019/FLSK_GMI/053_mag_Praktichna_Psihologija_2018_new.pdf).

ОП «Практична психологія» для магістрів першого року навчання приведено у відповідність до затвердженого стандарту вищої освіти, який вступив в дію 01.09.2019 р. (https://www.dropbox.com/s/pv5245w3si3ap7g/053_2019_PP.pdf?dl=0).

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

В цілому мета та цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії ЗВО.
Позиції та потреби стейкхолдерів відображені у цілях ОП «Практична психологія».
Цілі ОП та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці.
Програмні результати навчання ОП «Практична психологія» відповідають вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» за другим (магістерським) рівнем.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Цілі ОП не достатньо враховані та відображені при побудові навчального плану та в наповненні його освітніми компонентами. Стейкхолдери (студенти та роботодавці) не залучалися до формулювання цілей та цільового наповнення даної освітньої програми. Експертній групі не надано доказів врахування галузевого контексту. Регіональний аспект у ОП не брався до уваги.

- Рекомендації:
- при подальшому вдосконаленні ОП «Практична психологія» залучати студентів та роботодавців до формулювання цілей ОП;
- чітко сформулювати цілі ОП «Практична психологія», відповідно до них побудувати освітній процес підготовки магістрів;
- врахувати у побудові освітньої програми та в змістовому наповненні освітніх компонентів галузевий аспект та специфіку Національного авіаційного університету (підготовку практичних психологів, здатних працювати в авіаційній галузі).

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

На акредитаційну експертизу подано дві освітніх програми (2018 н. р. та 2019 н. р.). В документах, які були прикріплено до самоаналізу був присутній навчальний план для денної форми навчання (2018, 2019 н.рр.). Під час візиту було додатково надано робочий навчальний план для 2018, 2019 н.р. для денної та для заочної форм навчання. Робочий навчальний план 2018 н.р. складено для трьох ОП («Практична психологія», «Психологія бізнесу», «Конфліктологія та практична медіація» (<https://bo.naqa.gov.ua/api/File/13341/Get>). Робочий навчальний план 2019 н.р. складено вже для двох ОП разом («Практична психологія», «Психологія бізнесу») – надано оригінал документу під час візиту. Обсяг освітньої програми та навчальний план ОП «Практична психологія» відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для освітнього рівня «Магістр» та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня. На основі аналізу освітніх програм та навчальних і робочих планів встановлено, що ОП 2018 н.р. не була призведена у відповідність до Стандарту, ОП 2019 н.р. – призведена до вимог Стандарту вищої освіти. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів складає 90 кредитів ЄКТС, проте навчання за ОП 2018 н.р. складає 1 рік 6 місяців, на ОП 2019 н.р. – 1 рік 4 місяці. Зміни затверджено засіданням Вченої Ради НАУ від 29.05.2019 р., протокол № 5 (<http://vchenarada.nau.edu.ua/rishennya/nakaz-rektora-268-od-pro-vvedennya-v-diyu-rishen-vchenoyi-radi-universitetu-vid-29-travnnya-2019-roku-protokol-5/>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП не має чіткої логічної структури, оскільки відсутній розподіл освітніх компонентів за семестрами, не достатньо відображена траєкторія введення освітніх компонентів в ОП. Не доведено, що кожен програмний результат навчання реалістично охоплений змістом програми, оскільки в робочих програмах дисциплін не наведено програмні результати навчання. Програмні результати навчання, що представлені в ОП, корелюють із загальними компетентностями, які передбачені Стандартом вищої освіти і забезпечуються вивченням дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується в ЗВО «Методичними вказівками щодо вільного вибору студентами навчальних дисциплін» (https://nau.edu.ua/site/variables/docs/docsmenu/uchebniy%20process/polojennya/Vilyi_vybir_dustsyplin.pdf). Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, проте назви освітніх компонентів та їх змістове наповнення практично дублює одна одну (наприклад: «Психосемантика», «Основи психосемантики», «Основи психосемантики та психолінгвістики»). Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії не є прозорою (що з'ясовано під час зустрічі із здобувачами). Ще до вступу на ОП (у квітні), студенти 4-го курсу пишуть заяву на обрані ними дисципліни вільного вибору (заяви надано), але студенти, які вступили на ОП з перехресних спеціальностей такі заяви не писали, тобто їм вибір не було надано. Під час зустрічі із здобувачами з'ясовано, що вони лише частково інформовані про зміст дисциплін зі слів викладачів, які під час написання студентами заяв на вибір курсу інформують їх про змістове наповнення дисциплін. На сайті кафедри відсутні робочі програми освітніх компонентів (дата звернення – 13.12.2019 р. – er.nau.edu.ua:8000/handle/19558).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП та навчальний план передбачає проходження здобувачами дві виробничі практики (науково-дослідна – 2 семестр та переддипломна – 3 семестр). В звіті про самооцінювання кількість кредитів на практичну підготовку зазначено 10,5, але в ОП 2019 року кількість кредитів складає 12. В методичних вказівках до переддипломної практики не прописано компетентності, програмні результати, не надано критерії оцінювання результатів проходження практики. Під час візиту було надано угоду про практику лише з однією організацією (ліцей «Наукова зміна»), а це не дає можливість здобувачам формувати індивідуальну траєкторію навчання. В ЗВО відсутнє єдине положення щодо проходження практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

В структурі ОП передбачені дисципліни, які дозволяють отримати вказані соціальні навички. Наприклад, дисципліна «Міжкультурна комунікація» передбачає проведення тренінгів, техніки «прес-конференція» для відпрацювання навичок критичного мислення, ораторського мистецтва; дисципліна «Психологія лідерства» передбачає проведення дискусій, індивідуальних завдань, соціально-психологічного тренінгу. Формування соціальних навичок відбувається безпосередньо в організаціях під час практик. На кафедрі передбачений проект «Soft-skill» – коли студенти старших курсів розвивають соціальні та професійні навички, проводячи тренінгові заняття для студентів молодших курсів (з'ясовано під час спілкування із стейкхолдерами та науково-педагогічними працівниками).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст освітньої програми «Практична психологія» відповідає вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» за другим (магістерським) рівнем.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до Положення про освітній процес університету та навчальний план 1/3 загального обсягу часу відводиться на аудиторну роботу і 2/3 – самостійна робота. Студенти відмічають задоволення даним розподілом і вважають, що самостійна робота є необхідною для опанування студентами навичок критичного мислення, роботи з науковими джерелами, самостійного вибору щодо представлення результатів власної аналітичної роботи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Дуальна освіта відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

ОП відповідає стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня та Закону України «Про вищу освіту». ОП містить обов'язкові освітні компоненти, які дозволяють досягти програмних результатів навчання, що корелюють із загальними компетентностями. Навчання за ОП дає можливість здобувачам розвивати соціальні навички.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Відсутній навчальний план для заочної форми навчання для 2018, 2019 н.р.; не наведено програмні результати навчання в робочих програмах дисциплін; відсутнє положення університету про формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти; здобувачі суттєво обмежені в виборі баз для проходження переддипломної практики; назви дисциплін вільного вибору майже дублюють одна одну.

Рекомендації:

- Розробити навчальний план для заочної форми навчання та окремий робочий план за ОП «Практична психологія».
- Привести робочі програми дисциплін у відповідність до змісту освітньої програми; збільшити кількість баз практики, що надасть можливість здобувачам зробити вибір для опанування практичної складової ОП і розширити розуміння специфіки професійної діяльності майбутнього практичного психолога.
- В перелік дисциплін вільного вибору включати дисципліни з інших ОП.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

ОП та освітня діяльність за даним критерієм загалом відповідають вимогам. Зміст ОП враховує вимоги професійного стандарту; дає можливість для формування індивідуальної траєкторії, але не в повному обсязі; передбачає практичну підготовку здобувачів освіти; дає можливість набуття соціальних навичок (softskills).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на ОП регламентуються Положенням «Правила прийому до Національного авіаційного університету» (http://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/08/Rules_2019_22_08.pdf). Правила прийому є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, висвітлені на офіційному сайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання за ОП «Практична психологія» враховують наявність загальних компетентностей з психології, перевіряються за допомогою фахового та додаткового вступного випробування (для вступників з перехресних спеціальностей), питання до яких формуються випусковою кафедрою та гарантом ОП. Слід зазначити, що перелік дисциплін для додаткового вступного випробування включає питання з «Соціальної психології», «Диференціальної психології», «Вікової психології», а питання для фахового вступного випробування включають питання з дисциплін «Психодіагностика», «Основи психологічного консультування» та «Практикум з групової психокорекції». Вступ здійснюється за допомогою фахового та додаткового вступного випробування (для вступників з перехресних спеціальностей), питання до яких формуються випусковою кафедрою та гарантом ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регулюються «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Національному авіаційному університеті», інформація про яку розміщена на офіційному сайті ЗВО (http://cnt.nau.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_18_07_19.pdf). Правила є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу. У ході спілкування із здобувачами освіти та викладачами було виявлено, що існують правила визнання результатів навчання та іноземних дипломів та контролюється процедура їх дотримання, але прикладів практичного застосування вказаних правил на відповідній ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті під час реалізації освітньої програми для всіх учасників освітнього процесу регулюється Конвенцією про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабон, 1997 рік). На жаль, зараз в Україні немає постанови, яка могла б регулювати визнання результатів здобутих за неформальною освітою у напрямку психології.

Університетського положення, яке регламентує питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не існує. В університеті планується розробка проекту даного положення.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

ЗВО має необхідні нормативні документи, що регламентують можливість академічної мобільності здобувачів ОП. Правила вступу на ОП є зрозумілими і висвітлені на офіційному сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Програма фахового вступного випробування не достатньо повно враховує специфіку даної ОП «Практична психологія». В ЗВО відсутнє єдине положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу. Не розроблено механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рекомендації:

- Рекомендовано враховувати специфіку даної ОП для розробки програми фахового вступного випробування та переглянути питання для фахового вступного випробування, додавши до них перелік питань з базових психологічних дисциплін, враховуючи специфіку ОП «Практична психологія».
- Розробити механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

На ОП застосовуються як традиційні системи методів та прийомів навчання, так і інноваційні, інтерактивні методики (метод кейсів, презентації, фокус-групи, елементи соціально-психологічного тренінгу), що відповідає концепції студентоцентрованості. В звіті про самооцінювання надано Матрицю відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання. Використання даних методів дає можливість досягти заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання. Підбір і реалізація методів навчання і викладання за даною освітньою програмою відповідають принципам академічної свободи, що підтверджено наданими документами та під час зустрічей із студентами та науково-педагогічними працівниками. Здобувачі, під час зустрічі, відмічають задоволення від застосування викладачами різноманітних форм навчання. Також, на ОП існує практика проведення опитування здобувачів щодо задоволеності методами навчання і викладання – анкета Магістр-2 та її результати представлено на сайті факультету лінгвістики та соціальних комунікацій (gmi.nau.edu.ua/images/PDF_doc/anketa_magistr_2.pdf)

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Усім учасникам освітнього процесу інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання не завжди є доступною, зрозумілою та вчасною. Під час акредитаційної експертизи з'ясовано, що не усі освітні компоненти мають навчально-методичні комплекси; наприклад, в репозитарії надано НМКД дисципліни «Психологія творчості» за 2015 рік, оновлена інформація відсутня (<http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/20177> – дата звернення 13.12.2019 р.) В результаті інтерв'ювання із студентами відзначено, що інформацію щодо змісту освітніх компонентів, критеріїв оцінювання та форм роботи надаються їм на Viber, E-mail, на годинах корпоративної культури, які проводить куратор академічної групи, але він не може бути компетентним у розумінні змісту усіх освітніх компонентів ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Імплементація дослідницького компонента в освітній процес відбувається через введення науково-дослідної, переддипломної практик та написання магістерської роботи. Студенти мають можливість приймати участь у науково-практичних конференціях, друкувати результати наукових досліджень у наукових збірниках. Під час візиту було надано збірники наукових праць «Вісник Національного Авіаційного університету» (2018, 2019 рр.), збірник тез III Міжнародної науково-практичної конференції «Психологія свідомості: теорія і практика наукових досліджень» (2019 р.), збірник тез доповідей XVIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів «Політ. Сучасні проблеми науки» (2018 р.), в яких присутні публікації здобувачів, які навчаються за даною ОП. Здобувачі, які навчаються за даною ОП не поінформовані про можливість участі у

наукових гуртках (на підставі зустрічей із сейкхолдерами), хоча на кафедрі існують студентські наукові гуртки «Психологічна безпека особистості» та «Психологічний клуб». Під час виїзду експертною групою виявлено, що теми кваліфікаційних робіт студенти мають можливість обрати самостійно, але існують недоліки в процедурі даного вибору. Під час візиту з'ясовано, що затвердження тем магістерської роботи відбулось після проходження переддипломної практики, хоча за вимогами ЗВО затвердження тем повинно було їй передувати.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Оновлення змісту компонентів освітньої програми здійснюється за рахунок активної співпраці з потенційними роботодавцями та фахівцями баз практики. Результатом вищезазначених заходів є вдосконалення компонентів освітньої програми за рахунок збільшення кількості годин науково-дослідної практики та вивчення дисципліни «Психологія лідерства»; заміни курсу «Інформаційні технології в психології» на курс «Геронтопсихологія», а також дисципліни «Управління проектами в освіті» на курс «Медіапсихологія» з написанням курсової роботи. На основі проходження стажування науково-педагогічними працівниками і підвищення ними професійної компетентності відбувається оновлення змісту освітніх компонентів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Процес інтерналізації підтримується ЗВО, проте в більшості випадків це не реалізується на даній ОП, що було виявлено на основі аналізу освітнього процесу, освітньої програми та під час зустрічей із стейкхолдерами.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

На ОП існує позитивна практика поєднання навчання і дослідження, здобувачі залучені до наукової діяльності, мають достатню кількість публікацій в наукових виданнях. Навчання на ОП здійснюється за допомогою інноваційних та інтерактивних методів навчання, що відповідає студентоцентрованому підходу та академічній свободі. Проводиться моніторинг щодо рівню задоволеності здобувачів, які навчаються за даною ОП, рівнем навчання і викладання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Здобувачі мають обмежений доступ до робочих програм та НМКД. Науковий гурток наявний, але здобувачі з даної ОП, зокрема ті, що навчаються на заочній формі навчання, не залучені до його роботи.

Рекомендації:

- Розробити силабуси для кожної освітньої компоненти, що надасть можливість отримувати повну інформацію здобувачам про програмні результати навчання, критерії оцінювання та набуті компетентності.
- Посилити роботу наукового студентського товариства (гуртка) шляхом розробки плану роботи та звітів про результати його діяльності із залученням студентів заочної форми навчання.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому (що було підтверджено в процесі зустрічей зі здобувачами вищої освіти). Вони оприлюднюються заздалегідь на початку вивчення навчальних дисциплін (що було підтверджено в процесі зустрічей зі здобувачами вищої освіти та викладацьким складом). Завдання для контрольних заходів є валідними, тобто здатними перевірити те, що заплановано для перевірки. Це підтверджено експертною групою на основі аналізу робочих програм, тестових, контрольних та екзаменаційних завдань.

Всі структурні підрозділи ЗВО керуються «Методичними рекомендаціями до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», де вказані рейтингова система оцінювання набутих студентом, аспірантом знань та вмінь; методи контролю та схема нарахування балів; розподіл балів, які отримують студенти

(<http://er.nau.edu.ua:8080/bitstream/NAU/39149/10/%d0%9c%d0%95%d0%a2%d0%9e%d0%94.%d0%a0%d0%95%d0%9a%d0%9e%d0%9c%d0%95%d0%9d%d0%94%d0%90%d0%a6I%d0%87%20%2bI%d0%97%d0%94%d0%9d.pdf>).

Проте відсутні критерії до оцінювання кваліфікаційної роботи за даною ОП (зокрема, у методичних рекомендаціях студентам до її написання). Також відсутні силабуси, де студенти могли б ознайомитися із критеріями оцінювання за окремі види робіт, передбачених даною дисципліною.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Форми атестації магістрів першого та другого року навчання відповідають вимогам стандарту вищої освіти та передбачають публічний захист кваліфікаційної роботи та атестаційний екзамен, що відображено у ОП «Практична психологія» та навчальному плані.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої

програми, що відображено у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті, зокрема у пункті 44 «Контрольні заходи», що включає опис процедур проведення контролю <https://nau.edu.ua/site/variables/news/2019/4/organizosvpro.pdf>. Під час зустрічі зі стейкхолдерами (викладачами, студентами, студентським самоврядуванням) з'ясовано, що в ЗВО дотримуються цих правил. Проте випадків оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження на даній ОП не було.

Під час проведення бесід із здобувачами вищої освіти (студентами та представниками студентського самоврядування) члени експертної групи переконалися у тому, що вони ознайомлені із механізмом та прикладами застосування правил повторного проходження контрольних заходів на ОП «Практична психологія», а також оскарженням процедури та результатів проведення контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності, що відображено у Положенні про виявлення та запобігання академічному плагіату в Національному авіаційному університеті (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/12/Polozhennia%20plagiat.pdf>) та Порядком перевірки академічних та наукових текстів на плагіат (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/12/poriadok.pdf>). Також застосування правил та процедури дотримання академічної доброчесності підтверджено під час інтерв'ювання експертною групою стейкхолдерів (викладачів, студентів, допоміжного персоналу).

Проте Unichек – система перевірки на плагіат кваліфікаційних робіт – знаходиться в процесі запуску та тестування, тому на момент візиту експертної групи не використовувалася (що було з'ясовано в ході зустрічі із керівником фінансового відділу).

Для даної освітньої програми перевірка на плагіат кваліфікаційних робіт не здійснювалася, оскільки ще не було випуску за цією ОП. Перевірка на плагіат курсових робіт здійснюється несистематично та за особистої ініціативи викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь під час аудиторних занять та частково (не у всіх освітніх компонентах) доступні для ознайомлення впродовж навчального року у навчально-методичних комплексах, що містяться в репозитарії НАУ кафедри педагогіки та психології професійної освіти (<http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/19558>). Завдання для контрольних заходів є валідними.

Форми атестації магістрів відповідають вимогам стандарту вищої освіти та передбачають публічний захист кваліфікаційної роботи та атестаційний екзамен, що

відображено у ОП та навчальному плані.

Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. У ЗВО чітко окреслені процедури запобігання та врегулювання конфліктів під час проведення контрольних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Unicheck – система перевірки на плагіат кваліфікаційних робіт – знаходиться в процесі запуску та тестування, тому на момент візиту експертної групи не використовувалася.

Здобувачі вищої освіти не достатньо обізнані із можливостями ознайомлення щодо контрольних заходів та критеріїв оцінювання в навчально-методичних комплексах, що знаходяться в репозитарії.

Відсутні критерії оцінювання кваліфікаційної роботи.

Рекомендації:

- На момент перевірки на плагіат кваліфікаційних робіт запустити в дію систему Unicheck.
- Детально ознайомити здобувачів вищої освіти із процедурою перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат (система, яка використовується для перевірки, дати та терміни перевірки, наслідки виявленої академічної недоброчесності тощо).
- Розробити та оприлюднити критерії оцінки кваліфікаційних робіт.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Академічна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання – усі мають наукові ступені та наукові звання, наукові публікації, що відповідають тим дисциплінам, які викладають на ОП і співвідносяться з програмними результатами навчання. Професійна кваліфікація викладачів представлена наявністю відповідних дипломів, сертифікатів щодо підвищення кваліфікації, участю у семінарах, майстер-класах. Здобувачі під час інтерв'ю відмічають відповідність академічної та професійної компетентності викладачів тим освітнім дисциплінам, які вони викладають. В ЗВО існує Положення про підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників Національного авіаційного університету (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/5/2_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B2%20%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84_%D0%B0%D0%BA%D1%82.pdf).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедура конкурсного відбору є прозорою, на вакансію оголошується відкритий конкурсний відбір. З НПП укладаються контракти на три-п'ять років, усі викладачі, що працюють на ОП пройшли конкурсний відбір, мають власну траєкторію розвитку. Конкурсний відбір науково-педагогічних кадрів регламентований Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в Національному авіаційному університеті, який оприлюднений на веб-сайті (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2019/5/poriadokzamish.pdf>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Роботодавці активно залучені до організації та реалізації освітнього процесу на ОП «Практична психологія». В звіті про самооцінювання та на сайті представлено рецензії на діючу ОП та відгуки щодо практичної підготовки здобувачів даної ОП від генерального директора Авіакомпанії «Росьавіа», від керівництва Київського психологічного центру «ALTERA», директора Старобасанської школи-інтернату І-ІІ ступенів Чернігівської області. Рекомендації роботодавців було враховано під час перегляду ОП, вони надають бази практик для здобувачів даної ОП. Дані факти було підтверджено і під час зустрічі з представниками роботодавців, які дають позитивну оцінку підготовки здобувачів за ОП «Практична психологія».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Для здійснення освітнього процесу на ОП «Практична психологія» залучаються професіонали-практики, наприклад, в жовтні 2019 року в рамках вивчення дисципліни «Психопрофілактика професійного вигорання та деформацій» було проведено лекцію на тему: «Внутрішні чинники професійного вигорання в аспекті психосексуальної поведінки людини», для читання якої була запрошена психолог-консультант з людської сексуальності, член Асоціації сексологів та сексотерапевтів України Федорець Святослава. Але слід зазначити, що залучення експертів галузі, представників роботодавців є фрагментарним, не системним, що потребує подальшої роботи та вдосконалення даного напрямку діяльності.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

У Національному авіаційному університеті вироблена система підвищення кваліфікації, яка дає можливість пройти курси підвищення кваліфікації на базі Навчально-наукового інституту неперервної освіти Національного авіаційного університету за програмою «Менеджмент освітнянської діяльності», а також фінансує курси підвищення кваліфікації за програмою «Науково-педагогічні працівники ВНЗ III-IV рівнів акредитації, які викладають психолого-педагогічні дисципліни» на базі Національної академії педагогічних наук України Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

З 2-го семестру 2019/2020 н.р. ЗВО впроваджує систему рейтингування діяльності викладачів, що стане умовою для підвищення їхньої викладацької майстерності та стимулювання викладацької діяльності. На даний момент на сайті є Проект Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та навчально-наукового структурного підрозділу Національного авіаційного університету (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/zovnishni-reytingi/>). Під час зустрічі з ректором та науково-педагогічними працівниками з'ясовано, що викладачі, які підготували переможців конкурсів студентських наукових робіт отримують преміювання, грамоти, а ті, хто має публікації в збірниках, що входять до науково-метричних баз, також отримують часткове відшкодування витрат.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

В ЗВО наявні практики стимулювання професійного розвитку та викладацької майстерності. Майже усі викладачі, що працюють на даній ОП мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію і проходять підвищення кваліфікації. Існує практика залучення роботодавців та спеціалістів-практиків до реалізації освітнього процесу. В ЗВО присутня процедура чіткого і прозорого проведення конкурсного відбору викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Залучення професіоналів-практиків, представників роботодавців для участі в освітньому процесі не є систематичним. Не є досконалими практики стимулювання викладацької майстерності, відсутнє анкетування здобувачів щодо задоволеності викладання на окремих освітніх компонентах.

Рекомендації:

- Зробити опитування здобувачів щодо задоволеності викладання на ОП систематичними, після закінчення навчального семестру.
- Більше уваги приділити на знаходження можливості проходження стажування в іноземних закладах вищої освіти, працювати над підвищенням саме професійної кваліфікації згідно тих освітніх компонентів, що входять в коло наукових інтересів педагогічних працівників.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Бібліотека, інфраструктура та обладнання ЗВО, а також навчально-методичне забезпечення дають можливість досягнути визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами зустрічей зі студентами з'ясовано часткову наповненість фонду бібліотеки необхідною для ОП джерельною базою. Конспекти лекцій, навчально-методичні матеріали, підручники викладачів ЗВО є частково доступними у електронному вигляді. Однак, з іншою літературою можливо ознайомитися лише через абонемент. На час приїзду експертної комісії були відсутні можливості відкритого доступу до ресурсів Clarivate Analytics чи інших електронних баз літератури. Психологічна література, яка наявна в абонементі, датується до 2015-го року включно (з'ясовано експертною групою під час огляду матеріально-технічної бази).

Під час зустрічі із представниками сектору психолого-педагогічної роботи були надані результати анонімних анкетувань, спрямованих на вивчення актуальних потреб та інтересів здобувачів.

Національний авіаційний університет, факультет лінгвістики та соціальних комунікацій та кафедра психології та педагогіки професійної освіти, мають достатню матеріально-технічну базу для забезпечення навчального процесу ОП. Навчальні приміщення мають необхідні засоби для проведення аудиторних лекційних та практичних занять. Зокрема, ЗВО має необхідну інфраструктуру для проведення таких форм занять за ОП, як тренінги, психологічні консультації. В університеті наявні також великі лекційні аудиторії, обладнані стаціонарними мультимедійними проекторами. На факультеті діє лабораторія психології професійної діяльності та навчальна лабораторія незалежного тестування та моніторингу якості освіти, проте не було надано обґрунтованого підтвердження, яким чином вони задіяні у навчанні здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО має бібліотеку, доступ до якої є безкоштовним для студентів і викладачів. За результатами зустрічей встановлено, що вони мають можливість працювати з наявними у бібліотеці каталогами або шукати необхідний книжковий фонд, користуючись комп'ютерами, встановленими у бібліотеці. Доступ до репозитарію НАУ теж безоплатний для здобувачів вищої освіти <http://er.nau.edu.ua:8080/>

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Встановлено, що у ЗВО наявні безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія, відсутні будь-які прояви насильства, здійснюється його профілактика, дотримано прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та

соціальної безпеки учасників освітнього процесу.

Це відбувається за рахунок роботи сектору психолого-педагогічної роботи, де систематично проводяться опитування, консультації та тренінгові програми. На кафедрі також проводяться індивідуальні психологічні консультації для студентів, що було підтверджено під час огляду експертною групою матеріально-технічної бази.

Проте у ЗВО відсутня Психологічна служба університету, де б проводилися систематичні індивідуальні та групові психологічні консультації як студентів усіх факультетів, так і працівників університету.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Результати бесід зі студентами, представниками студентського самоврядування, працівниками відповідальних органів (деканат, відділ кадрів студентів, сектор психолого-педагогічної роботи тощо) свідчать про якісну взаємодію деканатів, допоміжних підрозділів із студентами (отримання довідок, консультацій), можливість індивідуальної взаємодії викладачів із студентами (засобами як очної, так й дистанційної комунікації), існування інформаційної підтримки, зокрема наявність зручної та ефективної системи інформування здобувачів освіти як з освітніх, так і позаосвітніх питань (безпосередньо у ЗВО, на сайті ЗВО або соціальних сторінках ЗВО та відповідних підрозділів), а також консультативної і соціальної підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Сектор психолого-педагогічної роботи забезпечує діяльність за наступними напрямками: безперешкодний доступ особам з особливими освітніми потребами та з соціально незахищених категорій населення до отримання вищої освіти з урахуванням їхнього соціального статусу; виконання вимог зазначених в індивідуальній програмі реабілітації інвалідів, в тому числі в напрямку забезпечення матеріально-технічної бази; надання психологічної підтримки тощо. Дана інформація підтверджена під час зустрічей із студентами та працівниками відповідного підрозділу.

Проте освітнє середовище університету не обладнане відповідними засобами для безперешкодного доступу маломобільних категорій населення до всіх приміщень університету.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО присутня чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

За результатами зустрічей із студентами та представниками студентського самоврядування було встановлено, що на цей час відповідних випадків не траплялося, але вони обізнані про певний алгоритм дій у відповідних ситуаціях. Зокрема вони мають змогу звернутися до фахівців сектору психолого-педагогічної роботи.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Бібліотека, інфраструктура та обладнання ЗВО, а також навчально-методичне забезпечення загалом дають можливість досягти визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти.

ЗВО має достатню матеріально-технічну базу для забезпечення навчального процесу ОП, необхідну інфраструктуру для проведення таких форм занять за ОП, як тренінги, психологічні консультації, підготовка відео-презентацій тощо.

Присутня чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Відсутня Психологічна служба університету, де б проводилися систематичні індивідуальні та групові психологічні консультації як студентів усіх факультетів, так і працівників університету. Відсутність можливості дистанційної роботи із каталогами бібліотеки ЗВО, ознайомлення з бібліотечним фондом можливо лише через абонемент. Відсутність відкритого електронного доступу до ресурсів інших бібліотек. Освітнє середовище університету не обладнане відповідними засобами для безперешкодного доступу маломобільних категорій населення до всіх приміщень університету.

Рекомендації:

- Створити психологічну службу університету та забезпечити правові засади і матеріально-технічні можливості для її діяльності.
- Забезпечити можливість дистанційної роботи із каталогами бібліотеки.
- Забезпечити можливість роботи з електронними каталогами інших бібліотек (вітчизняних та закордонних).
- Обладнати приміщення університету засобами для безперешкодного доступу маломобільних категорій населення.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО існують процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, які регулюються «Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності Національного авіаційного університету» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/NAU_doc_nac_2019/Pologennja_pro_zabezpechennja_jakosti_1.pdf), існує система внутрішнього аудиту забезпечення якості освіти, яка регламентується «Положення про ректорський, директорський (деканський) контроль якості навчання студентів» (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/2/Положення%20ККР_зі%20змiнами_2018.pdf), Проектом «Положення про внутрішній моніторинг вищої освіти та освітньої діяльності в Національному авіаційному університеті» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Projekti/2019/Polozhennja_pro_vnutri_shnij_monitoring_vishchoi_osviti_ta_osvitn_dijansti_v_NAU_20_11_19.pdf), Проектом «Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Projekti/2019/10_12_19/Organizacija_potochnogo_ta_semestrovogo_kontroly.pdf). ОП «Практична психологія» була перезатверджена у зв'язку з прийняттям стандарту зі спеціальності «Психологія», чинних нормативних документів, рекомендацій студентів. Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається згідно із визначеною загальноінституційною політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі вищої освіти вносять пропозиції, рекомендації, які враховуються при перегляді якості ОП «Практична психологія». Так, студенти даної ОП внесли пропозиції щодо зміни предметів на першому році навчання. При цьому встановлено відсутність у студентів розуміння різниці між ОП та навчальним планом спеціальності.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Роботодавці не залучались до створення освітніх програм, але на даний момент мають можливість вносити свої пропозиції щодо змін в ОП «Практична психологія». Взаємодія із роботодавцями носить частковий та непостійний характер, що є недоліком даного критерію.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

На даній освітній програмі випускників ще не було, але деякі випускники, які навчались за ОП «Психологія» на сьогодні стали роботодавцями, та вносять свої пропозиції щодо освітньої програми. Планується створення асоціації випускників, для відстеження їх кар'єрної траєкторії та врахування можливостей професійної самореалізації у процесі перегляду ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Система забезпечення якості ЗВО забезпечує вчасне реагування на недоліки в ОП «Практична психологія». Внутрішня система забезпечення якості забезпечила адекватне та своєчасне реагування на недоліки, які виявляються в ОП під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Дана освітня програма ще не акредитувалася.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка представлена проектом «Положення про запобігання та протидіюбулінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту Національного авіаційного університету» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Projekti/2019/Buling_mobing_2019.pdf), Кодексу честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/kodeks-chesti-naukovo-pedagogichnogo-pratsivnika-i-studenta-nau/>), Положенням про запобігання та виявлення плагіату в Національному авіаційному університеті (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/12/Polozhennia%20plagiat.pdf>). З метою підвищення ефективності здійснення заходів щодо запобігання і протидії корупції в НАУ згідно наказу ректора (№134/од від 09.03.17 р.) створена постійно діюча комісія для розгляду заяв про виявлені корупційні правопорушення.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

В ЗВО існує дієва система внутрішнього забезпечення якості ОП через відповідні нормативні документи. Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається згідно із визначеною загальноінституційною політикою. Стейкхолдери (студенти, роботодавці) мають змогу брати участь у періодичному перегляді освітньої програми та інших процедурах забезпечення її якості як партнери. На даній ОП враховується думка студентів під час перегляду та змін в ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Відсутність у стейкхолдерів (студенти, роботодавці) розуміння, що таке Освітня програма, її важливість для підготовки здобувачів вищої освіти, а також про різницю між ОП та навчальним планом спеціальності.

Рекомендації:

- Зробити регулярні опитування стейкхолдерів щодо якості ОП, програмних результатів навчання.
- Проводити опитування роботодавців після проходження студентами практик та змінювати ОП відповідно до їх пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними, представлені на офіційному сайті.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Розроблену ОП розглянуто на засіданні вченої ради факультету, затверджено Вченою радою НАУ. Освітня програма перезатверджена в 2019 році у зв'язку із затвердженням стандартом вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» другого (магістерського рівня). ОП «Практична психологія» частково оприлюднена на офіційному веб-сайті.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті кафедри не в повному обсязі висвітлено освітню програму. На сайті університету відсутня інформація щодо навчальних дисциплін та дисциплін вільного вибору. Інформацію щодо змін в ОП «Практична психологія» виявлено не було. Обсяг інформації, що оприлюднюється, не є достатньою для того, аби забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

В ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які визначенні відповідним положенням та представлені на офіційному сайті. Обсяг інформації, що оприлюднюється, є достатній для того, аби забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою. В більшості випадків враховуються інтереси та побажання стейкхолдерів при складанні ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

На сайті не в повному обсязі висвітлена ОП «Практична психологія» та відсутня інформація щодо навчальних дисциплін та дисциплін вільного вибору. Інформацію щодо змін в ОП «Практична психологія» виявлено не було. Не всі посилання на веб-сайті працюють коректно.

Рекомендації:

- Розмістити повну інформацію щодо дисциплін вільного вибору на сайті.

- Звернути увагу на доступність та чіткість інформації, розміщеної на сайті.
- Активніше залучати стейкхолдерів до обговорення та внесення своїх пропозицій до даної ОП, а також формулювати цілі ОП із орієнтацією на стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Перспективи для подальшого розвитку освітньої програми «Практична психологія» для другого (магістерського) рівня за спеціальністю «053 Психологія» в Національному авіаційному університеті вбачаємо у забезпеченні прозорості і доступності освітнього процесу як для студентів, так і роботодавців, у створенні можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, у створенні належних умов для студентів з особливими потребами, у створенні Психологічної служби університету.

Під час акредитації ОП були визначені такі позитивні моменти:

- практична зорієнтованість освітньої програми на студента;
- мотивованість вибору здобувачами освіти даної спеціальності;
- основний наголос в початковому процесі робиться на студентоцентризований підхід у роботі зі студентами;
- в університеті добре налагоджена робота зі студентами, зокрема у секторі психолого-педагогічної роботи;
- налагоджена комунікація між відділами;
- налагоджений зв'язок із студентським середовищем через роботу студентського самоврядування;
- університет підтримує академічну мобільність;
- заохочення професійної кваліфікації та професійної компетентності викладачів.

Варто відмітити позитивне сприяння Гаранта ОП «Практична психологія» під час роботи експертної групи, та своєчасність надання всієї необхідної інформації.

Під час зустрічей виявлено, що Гарант ОП та представники групи забезпечення спеціальності відкриті та готові до змін відповідно до висловлених зауважень, розуміють виклики сучасної психологічної науки та у перспективі планують розвиватися у цьому напрямку, зокрема, розширювати перелік спеціалізацій.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Рівень В

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

☐ дорадчий висновок представника роботодавців

☐ окремі думки членів експертної групи

☒ програма відвідування ЗВО

☐ інші документи _____

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи Левус Надія Ігорівна (електронний підпис)

Члени експертної групи Заграй Лариса Дмитрівна (електронний підпис)

Кременчуцька Маргарита Костянтинівна (електронний підпис)

Літвінова Ольга Володимирівна (електронний підпис)

Чупіна Катерина Олександрівна (електронний підпис)